

FUNDACJA ELŻBIETY ZAWACKIEJ
Muzeum Pomorskie Armii Krajowej
i Wojskowej Służby Polek
ul. Podmurna 93, tel. 58 56 65 22 186
e-mail: fepak@wp.pl; www.zawacka.pl
REGON 141625127; REGON 141625127
KRS 0000011692
1090 1506 0000 0000 5002 0244

szkolenia Maria
Alkoholowo
Lanck - Wniesz

Toruń
PAP

#Schadach Maria
zam. Mierzwa
ps. Peczółka

ke Leokadii

UK: 533/533 Pom.

**SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI**

Scharddech Maria.....

J-K-533/533 Pom.....

Jorini JAP.....

I./1. Relacja k. 4 s. 1-4

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora —

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora —

II. Materiały uzupełniające relację —

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne ...

IV. Korespondencja

.....
.....
.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne k. 12

VI. Fotografie brak

1/1. Pelaja - Schaddach, Maria
zam. Mierwa

1. Notatka z wywiadu z Marią Schaddach
- Mierwa..., z 19.04. 1972, melp. ksero
(brak autora)

k. 4 s. 1-4

Maria Mieczura - Szwałda
Szczecin - Wnieszca ul. Alkajowa 2m8

Notatka z wywiadu z Marią Szwałdą

- Mieczura na temat jej działalności w ruchu
oporu w latach II wojny światowej.

Od 1936 roku M. Sz. wraz z matką i siostrami
siostrami mieszkała w Toruniu. Matka jej weszła się
z ojcem i przyjechała wraz z siostrami do Torunia ojciec
wraz z ich bratem został w Szczecinie. Matka została
się Polką u ojca Niemcem. Kontaktów od wyjazdu
nie utrzymywała, była powściągnięta i nie wchodziła
w życie ojca ale wolała mieszkać w Toruniu.
Toruniu. W czasie okupacji ojciec mimo
płacył do wojsk nie mógł znaleźć pracy i z
„przewodnikami”. Od 1940 roku p. M. Sz. została pracowni-
cą w inspekcji wojennej Heeresstandortverwaltung a
na stopień Heeresnebenbeschäftigte. Mieszkała na ul.
Chłodniańskiej obok pani Falszynskiej Anne, u której
już się pojawił dowiedzieli, mieszkał również
konspiracyjny który nazywał się „Julek”
dowiedzieli E Słowikowski. Latem 1941 po nauka-
zeniu i znajomości najpierw Maria Szwałda a
potem siostra Hanna i matka wstąpiły do
organizacji Słowikowskiej która nazywała się
Klub Demokratyczny Polski. Maria Szwałda
skontaktowała z Słowikowskim swego kolegę
Alfonsa Leńchionę który również wstąpił do organizacji

W 1942 roku przez Szwedów do organizacji wstąpił
brat matki Bolesław Stoppel, który od 1940 roku był
uwięziony na roboty w rejonie Lubeki.

Działalność Marii Szwedów jej i jej siostry Hanny które
również pracowały w niemieckich instytucjach administracyjnych
polegała na przekazywaniu informacji o sytuacji
gospodarczej oraz o winnych i innych danych
które wy niósł stenograf tajownic. Porady
do nich skłamało winę o roztargnie matki i
uwięzionego które stał się przekazywać do
Słowikowskiego. Młody ^{innymi} Edward Keliński
pisał do przekazywania który następnie przesłał
przekazał Słowikowskiemu przez kwaterę w
Tomnie. Słowikowski wiedział już o tym przez
ale mimo go jeszcze niepewności oraz niechęci
a Szwedów o pełen miał być jego i siostry
wzrost. Po tym siostry Szwedów przysięgły do
obrony matki do pisania i obliżyły się
pewności zaszeregowania o przetrwanie
do PAP, między innymi zaszeregowania do
policji który mając III grupę ustalił powstanie
do Włoch i Szwedów. Przewidywała niedługo i neli, o to
matki.

Brat E. Kelińskiego Kazimierz Keliński
mieszkał do Tow. Gł. Pomorski i został w powiecie
1943 roku aresztowany przez gestapo.

W 1942 roku Maria Szwedów miała słowo i albo
zaburzyć dowód z niektórymi miejscami pracy
albo Słowikowskiego ~~niektóre~~ ~~niektóre~~ ~~niektóre~~ to
zaburzyć przez do uwięzionego siostrzeńca Afelta który

pracownik niemiecki i świadek Karla Meißnera, który miał być ułojem³
się następnym, w dniu 11. 12. 1943. Karla Meißnera.

Górny kicrowca posiadacza ziemskiego w Ostaszewie -
Niemca zastąpił jako członek PAK również uwięzono -
wraz z następnym na parę dni zastąpił także
zastępcą sam wstąpił von Wegner ale
następnym zwolniony.

Siostry Szwabek uwięzione 25. sierpnia 1943
wraz z najpierw Klara a potem: Hanna oraz
między prezydent na policji w Toruniu w
wizytacji a następnie przesiedlenie do
arrestu śledczego gestapo w Bydgoszcz
gdzie po służbie przesiedlenia między mieli
wspierać, w wizytacji w Bydgoszcz nie było
zadawania się Szwabek, które postanowiła
przyjąć także wstąpił im więcej jest uwięzionych
był młodsza Łódźka.

W Bydgoszcz Hanna pracowała w aronie jako
pisarka w aronie śledczym wspominała o komunistach
niemieckim bardzo pozytywnie.

Szwabekowe zastępcy następnym dniem starania
i do ojca (Niemca) wybrano ze sprawy PAK.
między mieli wspierać ale wstąpił im
kierunek smierci i szpiegostwo. Dniem ojca
zastępcy wstąpił im ale do końca wzięty
po policji w Niemczech zastępcy świadczone
do Konrad i tu do zastępcy się wyzwalają
Szwabekowe wzięty by świadczone był
o gentlem wzięty od porucznika. Zastępcy jego zastępcy

4
w cerkwi było dość okiwnie albo Niemcy z nimi
wynieśli, "stiny". Słowiański nie zypał iśr docti
wiele rzeczy wicobit np. nie ugotul u miudy
plan lubistka, o pisanie formulary i ty.

Przez pewien czas były w Meobicie.

Marie Szeduch w Tomnie pracowała razem

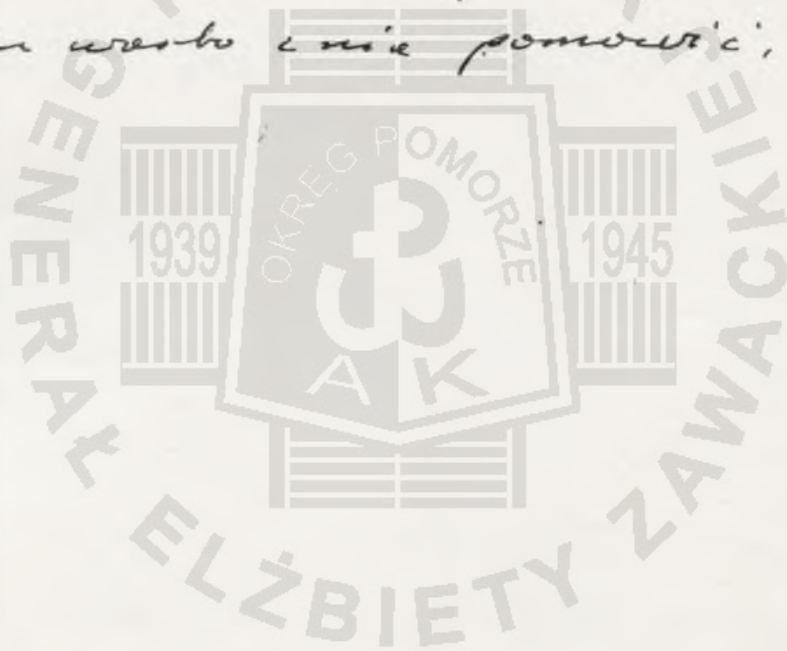
z Kwoniką Dymstka.

Ostatnio zgasit się owo niy' czbowich

który podlega się ze syme c obwodem slowika =
wskiego miestka w Wykrowie.

Siustru Marii Szeduch napisala pamiotnik

i wyjekt wroto i nie pomowic.

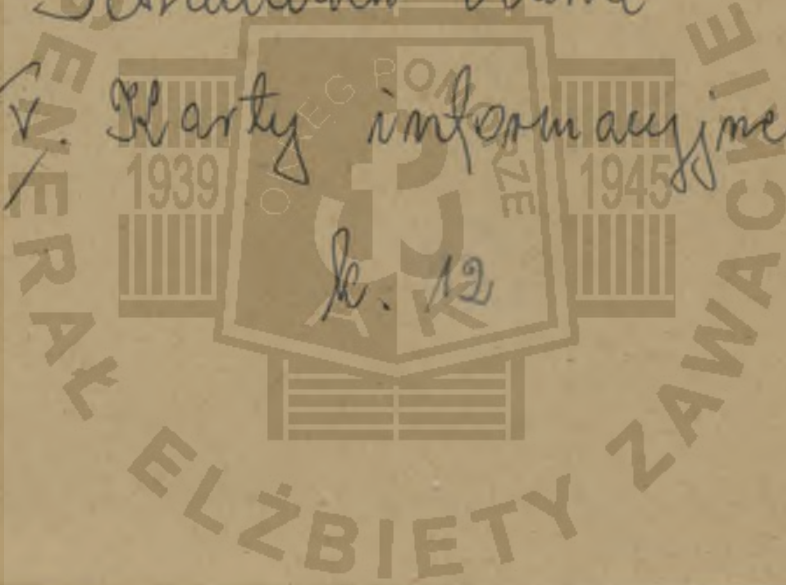

T: 533/533 Tom

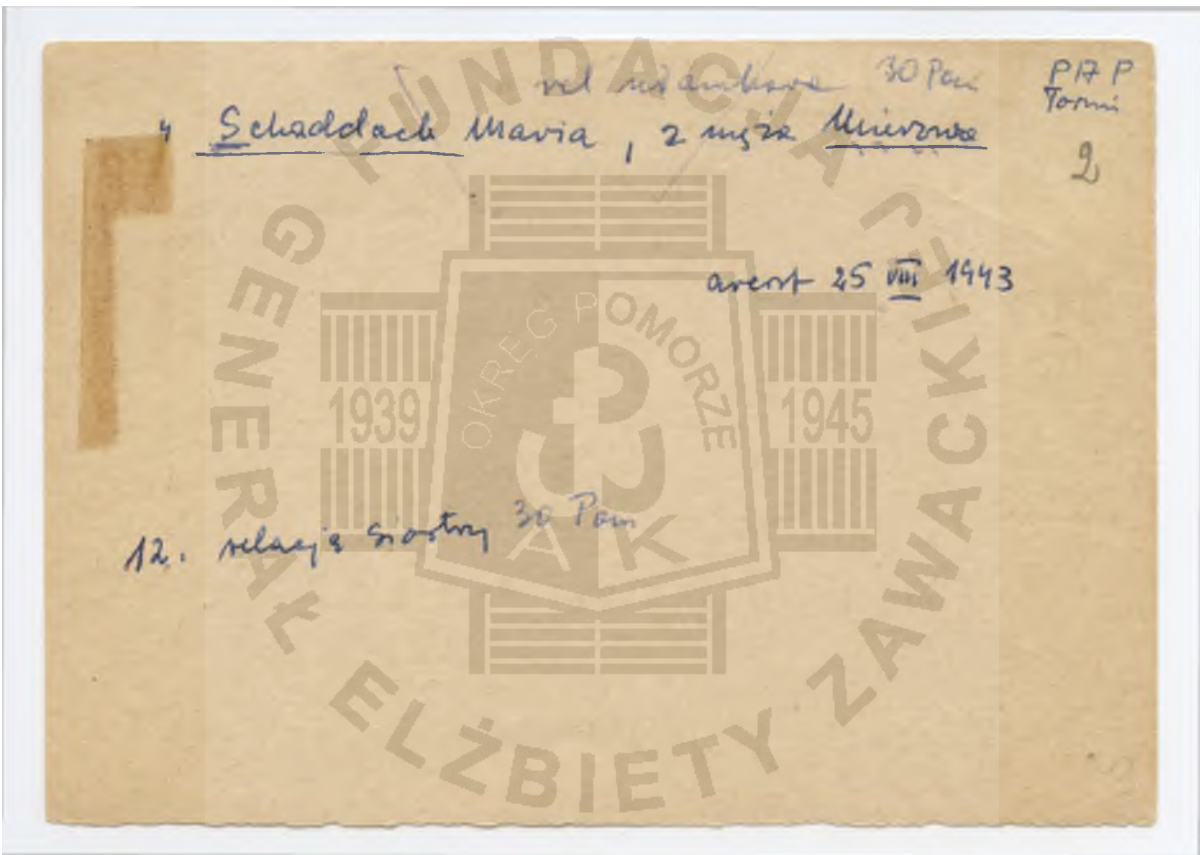
Tomii

Schaddach Maria

Warty informacyjne
1939 1945
k. 12

1 Schaddach 2. 32y Pom 533 3. PAP Torni 1
 4 Murwa Maria 5 z d. Schaddach
 6 7. avert 25 III 1943
 8 Jan Schaddach manžel Leo Kadria z d. Stoppel 9. w 29 V 1930 Wierlin 1945
 10 Gel Wrener, ml Okogawa 11 probywatek v Stuttlofe
 12 Cucki. 114, Mengarten 281 226 rel 30
 awli Stuttlof 130, min otro cize

4 Schadlach Maria, 2 misze Wierosze 30 Pom

PI P
Torni
2

arent 25 VIII 1943

12. Misze Gostny 30 Pom

Toruń
PAP 3

Schaddach Maria

Zam. w Toruniu przy ul. Matejki 16/18,

- 1) narzeczona Edwarda Kalinowskiego.
592 Odsiadate Kalinowskich razem ze Stauffero-
wą i komendantem ruchu oporu w Toruniu,
"Edwardem"
- 2) ur. 29 V 1920; w więzieniu pow. Nowe Miasto
5104 Arrestowana 13 IX 1943 r.
1. III 1944 r. przekazana do dyspozycji prokuratury.

Inf. Roczn. Torunski 10
art. T. Jarowski o PAPie 592

J.M.

Mierzwa Maria z d. Schadlach P.F.P. 4

Neuporten. str. 207.
Kobieta Maria Mierwa do pracy Powstańca i upadku
"Polskiej Armii Powstańca".
Toni
ml 30 Pam

Cuda str. 114

" w polsku 1942 Komendant P.F.P. Stokowski, po imie
początek w poranku siostry Maria, Marius Schadlach,
mieszkał w domu N. Jankowskiej, w Warszawie, w Warszawie
z dalszym w Półkii Jankowskiej - Alfabeta Londyńska".

30 b Pam

SCHADDACH MARIA

TORUŃ PAP

1) Skierowała do Słowikowskiego Egidiusa Czachłę, tak jak i ona pracownika magazynów wojskowych (Heeresnebenzeugamt).

Czachła nie przyznawał się do przynależności do organizacji.

2) Ur. 29.V.1920r., gdańszczanka, zam. w Toruniu przy ul. Matejki. Wraz z siostrą ^{Joanna [inaczej Janina]} ~~Janiną~~ Schaddach korzystając z radia należącego do ich matki Leokadii Schaddach, słuchały wiadomości radia londyńskiego i przekazywały je Słowikowskiemu lub Marii Stauferowej. Cała rodzina Schaddach została aresztowana i - wg relacji Janiny Schaddach-Walentynowicz - ona sama i jej siostra ¹⁰ Maria zostały skazane na śmierć przez wyższy sąd krajowy w Gdańsku, a następnie ułaskawione, natomiast Leokadię, Irenę i Józefę skierowano do Stutthofu, gdzie Leokadia Schaddach zginęła w czasie ewakuacji obozu.

Zr.: T.Jaszowski, PAP..., [w:] Walka podziemna, s. 314.

MGr'95

TORUN

F

SCHADDACH MARIA

20m. ul. Matejki
Metoda z ad nazwaną św. Konstantego.

18/94 Jaszowski, Gestapo, s. 115

9

Tomlin
PAP

7

Schwaddach Maria

córka Leonadi Schwaddach, zatrudniona
w instytucji wojennej, zaprzysiężona przez
E. Storonkowskiego została zobowiązana
do dostarczania meldunków. Aresztowana
25 sierp. 1943r pod zarzutem szpiegstwa radi-
owego. W czasie rewizji nie nie miała
żadnych śladów w Bydgoszczy, wyprawa do
gdaińsku, wyrok śmierci, niarkawienie, wię-
zienie w Fordonie, w czasie ewakuacji wię-
zienia, zbiegła, przeżyła.

Historia Pomocnicze ... s. 172, 173, 174.

S.K. 1894

7

Schadach Maria

Ciechanowski Konrad

Ruch oporu na Pomorzu Gd. 39-45
W-wa 72 MON

Wraz z siostrą Hanną Schadach, asuu.
do wojny w Solcu. Przebywając w Toruniu
przyemyśli się do nawiązania kontaktu przez
Komendanta PAPP z ożiatarem str. 114
Polonii gdańskiej

8

8

a,

Schadder Maria

Tomni g
PAP

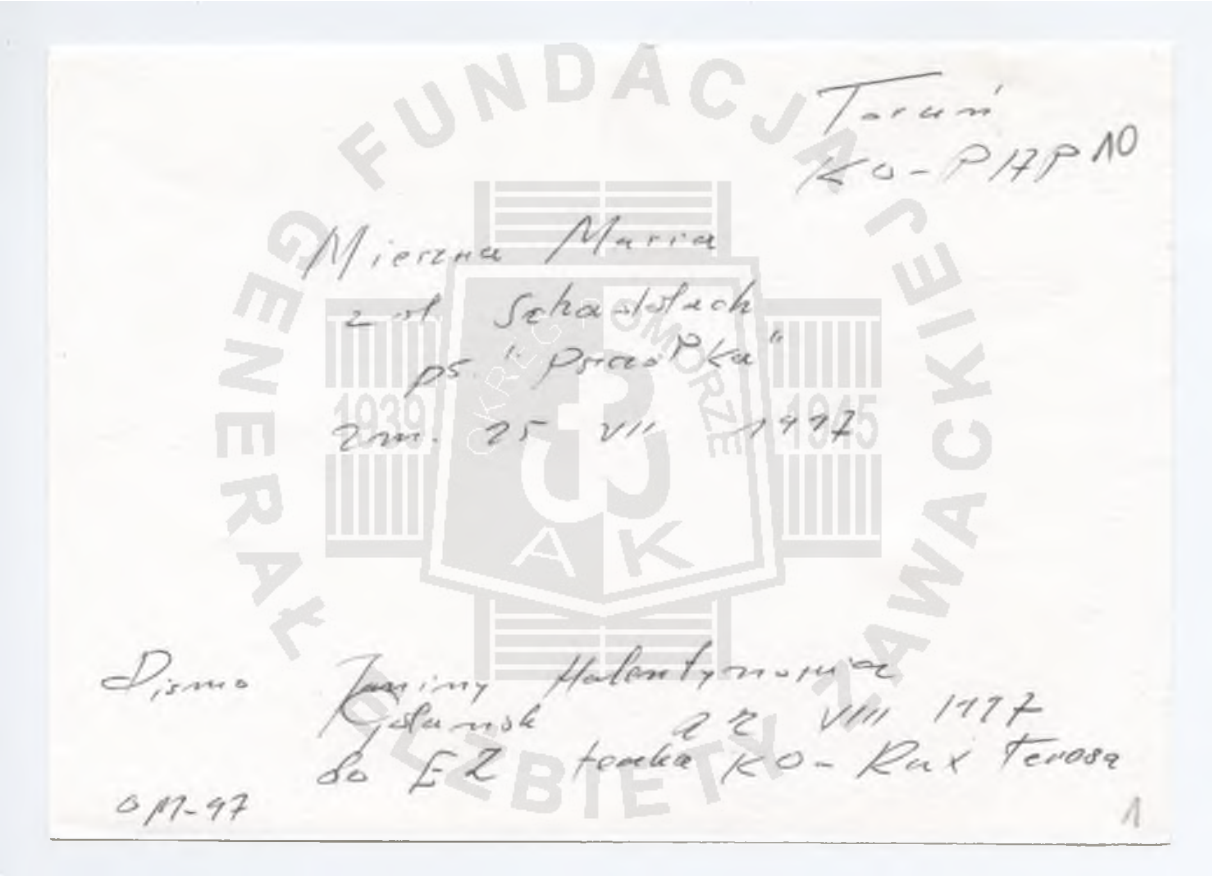
nam. Mirena

Kwota 1000 zł. M. Szymichowskiej. Związane
ze "Sprawą Tomnicką" Po wojnie mieszkała
we Wrocławiu.

Łob. T.; Szymichowska M., ul. Gdymie,
IV/1/s. 1

HMM-P6

8

Tarun
KO-PIAP 10

Mierzna Marra
z ul. Scharstuch
ps. "Praca Pka"
Zm. 25 VII 1997

Dismo Jęziny Halontymowa
Gdańsk 22 VIII 1997
do FL tomka KO-Rux Teresa

011-97

1

Schaddoch Maria

Jomui
PAPM

Ważniejsza Edwarda Kulinow-
skiego komendanta batalionu PAP
w Jomui; do PAP przeprowadzić
ją Edward.

rel: Kulinowski Edward t. os. A-1002-
-1740 (Jomui)

486. Tx 199

13

FUNDACJA
TONIN
P.A.P.
Dkr. 12
Pomorskie

Schaddach Maria

1930 1945
Matka Leokadii i Janiny, kuzynka P. Lendzianga, Komendanta rejonu Gdańsk P.A.P. w l. 1941-42, Łachyńska w Toniniu przyczyniła się do nawiązania kontaktu z of. Komendantem P.A.P. Rudolfinem. Do jej późniejszego aresztowania wyniku sądu stał się znaleziony przez gestapo dzienniksek sekretark. Kom. Główny P.A.P. Marii Stauffer

Leb, Bogdan Chrzanowski } "Polska Podziemia na
Andrzej Gosiorowski } Pomorzu w l. 1939-45 N
Krzysztof Steyer } str. 370, 544.

M. M. 2006, Wych. „Dobry Polak” Gd. 2005r

12

Schadodach
Mierzwa Mała

